
Spis treści

Wstęp	11
Rozdział 1	
Sytuacja gospodarcza krajów pozaunijnych w latach 2004–2012 a możliwości rozwoju polskiego eksportu (Elżbieta Bombińska)	17
Wprowadzenie	17
1.1. Federacja Rosyjska	19
1.2. Ukraina	22
1.3. Stany Zjednoczone	25
1.4. Kanada	29
1.5. Meksyk	32
1.6. Brazylia	35
1.7. Chiny	40
1.8. Indie	43
1.9. Republika Południowej Afryki	47
1.10. Algieria	50
Podsumowanie	53
Bibliografia	54
Rozdział 2	
Uwarunkowania dostępu polskiego eksportu do rynków pozaunijnych w świetle porozumień handlowych Unii Europejskiej (Bożena Pera)	55
Wprowadzenie	55
2.1. Zmiany w dostępie polskiego eksportu do rynków zagranicznych wynikające z akcesji Polski do Unii Europejskiej	56
2.2. Reguły światowego systemu handlu i ich znaczenie dla eksportu	58

2.3. Preferencyjne umowy handlowe Unii Europejskiej a warunki dostępu polskich towarów i usług do rynków krajów trzecich	66
2.3.1. Obowiązujące unijne preferencyjne porozumienia handlowe	66
2.3.2. Możliwości poprawy warunków dostępu polskich towarów i usług do rynków zbytu w wyniku wynegocjowania nowych porozumień handlowych	78
2.4. Ocena warunków dostępu polskich eksporterów do rynków głównych partnerów handlowych niebędących członkami UE	84
Podsumowanie	88
Bibliografia	89

Rozdział 3

Kierunki zmian struktury towarowej polskiego eksportu do UE i krajów pozaunijnych a strategia działań proeksportowych w latach kryzysu gospodarczego (Stanisław Wydymus)

(Stanisław Wydymus)	94
Wprowadzenie	94
3.1. Dynamika zmian strukturalnych polskiego eksportu jako obraz realizowanej polityki gospodarczej	96
3.2. Próba wielowymiarowej oceny efektów strategii rozwoju handlu zagranicznego w zakresie zmian struktury eksportu	101
3.3. Wykorzystanie metod taksonomicznych w analizie optymalnej struktury eksportu do krajów UE i krajów pozaunijnych	102
Podsumowanie	112
Bibliografia	113

Rozdział 4

Mechanizmy zarządzania wymianą międzynarodową a preferencje kulturowe – perspektywa teoretyczna (Krzysztof Kosiec)

(Krzysztof Kosiec)	114
Wprowadzenie	114
4.1. Gwaranty wymiany międzynarodowej	114
4.2. Psychofizyczne uwarunkowania „wolności do” wymiany międzynarodowej	115
4.3. Społeczne formowanie międzynarodowej gry handlowej	119
4.4. Strategie czyste i mieszane w handlowej „grze w zaufanie”	121
4.5. Mechanizmy koordynacji wymiany międzynarodowej	124
4.6. Kulturowe mechanizmy zarządzania wymianą międzynarodową	125
4.7. Rynkowy versus „osobowy” mechanizm zarządzania wymianą międzynarodową	129
Podsumowanie	130
Bibliografia	131

Rozdział 5**Analiza zależności polskiego eksportu od importu w obliczu zmian zachodzących w otoczeniu międzynarodowym**

(Anita Modrzejewska) 133

Wprowadzenie	133
5.1. Problemy metodologiczne mierzenia współczesnych przepływów handlowych	134
5.2. Analiza struktury i obrotów handlu zagranicznego Polski w latach 1995–2012	138
5.2.1. Struktura towarowa importu i eksportu Polski według stopnia przetworzenia	138
5.2.2. Analiza empiryczna związków między polskim eksportem a importem dóbr pośrednich	149
Podsumowanie	152
Bibliografia	153

Rozdział 6**Konkurencyjność polskiego eksportu na rynki pozaunijne**

(Agnieszka Głodowska) 155

Wprowadzenie	155
6.1. Wielkość i dynamika polskiego eksportu na rynki pozaunijne	156
6.2. Struktura geograficzna i towarowa eksportu Polski na rynki pozaunijne	161
6.3. Przewagi komparatywne w polskim eksporcie na rynki pozaunijne	169
Podsumowanie	177
Bibliografia	178

Rozdział 7**Polski eksport artykułów rolno-spożywczych na rynki pozaunijne**

(Agnieszka Hajdukiewicz) 179

Wprowadzenie	179
7.1. Eksport artykułów rolno-spożywczych na rynki krajów spoza UE na tle ogólnych tendencji w polskim handlu żywnością	180
7.2. Struktura polskiego eksportu produktów rolno-spożywczych ze szczególnym uwzględnieniem krajów pozaunijnych	183
7.3. Charakterystyka polskiego eksportu artykułów żywnościowych do głównych regionów i krajów	185
7.3.1. Eksport do krajów WNP	185
7.3.2. Eksport do krajów uprzemysłowionych należących do EFTA i NAFTA	191
7.3.3. Eksport do krajów MERCOSUR	194
7.3.4. Eksport do pozostałych krajów	195
Podsumowanie	205
Bibliografia	205

Rozdział 8**Eksport towarów przemysłowych na rynki pozaunijne**

(Marek Maciejewski)

207

Wprowadzenie

207

8.1. Znaczenie eksportu wyrobów przemysłowych w dostawach na rynki pozaunijne

208

8.2. Struktura towarowa eksportu przemysłowego na rynki pozaunijne

212

8.3. Struktura geograficzna eksportu przemysłowego na rynki pozaunijne

218

8.4. Konkurencyjność polskiego eksportu przemysłowego na rynkach pozaunijnych na tle państw Grupy Wyszehradzkiej

224

Podsumowanie

229

Bibliografia

229

Rozdział 9**Kierunki eksportu polskich usług na rynki pozaunijne w warunkach liberalizacji handlu światowego**

(Stanisława Klima)

230

Wprowadzenie

230

9.1. Istota i rodzaje usług

231

9.2. Świadczenie usług w rozumieniu prawa międzynarodowego

233

9.3. Zasady handlu usługami

234

9.4. Środki oddziaływania na handel usługami

236

9.5. Handel usługami w Unii Europejskiej

239

9.6. Międzynarodowa wymiana usług

243

9.7. Udział Polski w światowym handlu usługami oraz perspektywiczne kierunki eksportu

248

Podsumowanie

259

Bibliografia

260

Rozdział 10**Polskie BIZ jako alternatywa eksportu do krajów pozaunijnych**

(Adam Michalik)

262

Wprowadzenie

262

10.1. Teoretyczne aspekty podejmowania BIZ

263

10.2. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne polskich przedsiębiorstw w latach 2000–2012

266

10.3. Polskie inwestycje bezpośrednie na rynkach pozaunijnych

271

10.3.1. Wielkość i struktura geograficzna polskich BIZ na rynkach pozaunijnych

271

10.3.2. Charakterystyka aktywności inwestycyjnej polskich przedsiębiorstw na wybranych rynkach pozaunijnych

274

Podsumowanie

284

Bibliografia

285

Rozdział 11**Zagrożenia dla bezpieczeństwa obrotu z rynkami
pozaunijnymi i możliwości jego ochrony**

(Henryk Czubek)

287

Wprowadzenie

287

11.1. Dynamika i struktura polskiego eksportu na rynki Rosji, Białorusi, Ukrainy
i Kazachstanu

288

11.2. Zagrożenia dla realizacji kontraktów w różnych regionach świata

291

11.3. Nowe zasady ochrony należności polskich eksporterów z krajów
podwyższonego ryzyka

292

11.4. Postulowane dalsze zmiany zasady ubezpieczenia od ryzyka nierynkowego

295

Podsumowanie

296

Bibliografia

297

Rozdział 12**Rynki krajów pozaunijnych szansą rozwoju polskiego
eksportu**

(Wojciech Zysk)

298

Wprowadzenie

298

12.1. Zastosowanie teorii dywersyfikacji (portfelowej) w warunkach rozwoju
polskiego handlu zagranicznego

299

12.2. Szanse rozwoju polskiego eksportu

300

12.2.1. Gospodarka tradycyjna

300

12.2.2. Nowoczesny technologicznie e-biznes międzynarodowy

302

12.3. Kierunki intensyfikacji polskich działań eksportowych na rynkach
pozaunijnych – mapa możliwości

306

12.4. Rekomendacje działań rządu i organizacji w celu rozwoju eksportu
na rynkach pozaunijnych

315

Podsumowanie

317

Bibliografia

318

Wnioski końcowe

320

Spis tabel

327

Spis wykresów i rysunków

331